

TROEPEN TERUG UIT AFGHANISTAN

Een uitgave van comité Troepen Terug uit Afghanistan, bestaande uit Coalitie Stop de Oorlog, GroenLinks, Platform tegen de Nieuwe Oorlog en de Socialistische Partij

GEEN VERLENGING MISSIE URUZGAN

Het comité Troepen Terug uit Afghanistan wil een eind aan de Nederlandse militaire missie in Uruzgan. Het comité bestaat uit SP, GroenLinks en vredesorganisaties van Coalitie Stop de Oorlog en het Platform tegen de Nieuwe Oorlog. Volgens woordvoerders Van Bommel (SP) en Peters (GroenLinks) moet de Nederlandse militaire bijdrage in de Zuid-Afghaanse provincie Uruzgan niet worden verlengd. “Wij roepen iedereen op te laten weten dat deze missie moet stoppen”, aldus Peters en Van Bommel.

Draagvlak in Nederland ontbreekt

Uit opiniepeilingen blijkt dat de meeste Nederlanders willen dat de militairen terugkomen uit Afghanistan. Tweederde van de bevolking wil niet dat de missie wordt verlengd, bleek uit onderzoek van de Telegraaf op 19 juni. 39% wil dat Nederland zijn soldaten nu terugtrekt. Ruim driekwart van de mensen denkt dat de situatie in Uruzgan steeds onveiliger wordt.

Ook in andere politieke partijen wordt gepleit voor het stoppen van de missie. Een meerderheid van de PvdA'ers is tegen, zo

bleekt uit de discussie die is opgestart door Groningse PvdA'ers. De kritische PvdA'ers van De Nieuwe Doorbraak in de PvdA hebben zich zelfs aangesloten bij dit comité. De regering staat onder druk van de NAVO en twijfelt. Het besluit om de Uruzganmissie na augustus 2008 te stoppen of verlengen zou eind van de zomer genomen worden, maar is uitgesteld.

Geen stabiliteit en wederopbouw

De missie maakt sinds augustus 2006 deel uit van het NAVO-plan voor Zuid-Afghanistan. De missie was vanaf het begin zeer omstre-

den, want de oorlog was nog niet voorbij en de kansen op wederopbouw waren zeer gering. “Nederland is betrokken geraakt bij een slepende oorlog, waarbij het van duurzame wederopbouw niet is gekomen. Deze wijze van optreden leidt ook niet tot stabiliteit of wederopbouw. Militaire plannen worden razendsnel uitgevoerd, maar de politieke oplossingen en wederopbouw blijven daarbij achter”, aldus Tweede Kamerlid Mariko Peters van GroenLinks (voormalig adviseur van de Afghaanse minister van Buitenlandse Zaken).

De Tweede Kamer stelde begin 2006 verschillende voorwaarden aan de Nederlandse missie in Uruzgan:

- de missie duurt niet langer dan twee jaar;
- er is een strikte scheiding tussen deze ISAF-missie van de NAVO en de Amerikaanse operatie Enduring Freedom;
- gevangenen worden volgens het humanitaire recht behandeld en worden niet mishandeld of opgesloten in geheime gevangenissen;
- de missie moet zich wijden aan wederopbouw.

Deze voorwaarden worden niet gehaald of staan onder druk. De regering lijkt de missie voort te willen zetten. Er is geen scheiding te maken tussen de Nederlandse missie en de Amerikaanse special forces, zo stelt zelfs het Amerikaanse Congres. De Amerikanen maken in Uruzgan jacht op vijandelijke eenheden, soms samen met Nederlandse troepen.

Militaire missie is zeer gewelddadig

De NAVO-missie waar Nederland aan meewerkt, is zeer gewelddadig. Er wordt veel gebruik gemaakt van F-16's, Apache-helikopters en grote kanonnen. Woordvoerder Bart Griffioen van Coalitie Stop de Oorlog: “Het groeiende aantal burgerslachtoffers door NAVO-bombardementen geeft de Afghaanse bevolking een totaal

*Lees verder op pagina 2 bovenaan

andere indruk dan het willen opbouwen van het land. Ook ontwikkelingsorganisaties waarschuwen dat hulpverlening onder militaire regie contraproductief is. Dit is een oorlogsmissie en die is kansloos om de noodzakelijke vrede en wederopbouw te brengen. Langer blijven zal de oorlog zelfs verder doen oplaaien, het dodental doen stijgen, en de ellende en verbittering onder de Afghanen sterk verdiepen.” Ook het mishandelen van verdachten en mogelijk onschuldige mensen zet kwaad bloed

bij de Afghanen. Begin juni werd onthuld dat Nederlandse militairen de opdracht hebben vijandelijke leiders uit te schakelen. In feite gaat het om doodseskaders. Dat is iets heel anders dan wederopbouw en het winnen van het vertrouwen van de bevolking. Dat zal op deze manier niet lukken.

Besteed geld aan hulp, niet aan oorlog

Deze missie is niet in staat om de Afghaanse maatschappij te helpen opbouwen. Dat lukt niet

als je permanent in bloedig gevecht bent met een deel van de Afghaanse bevolking. De missie is vooral hulp aan de falende Amerikaanse buitenlandse politiek in plaats van hulp aan de Afghanen. De missie wordt tevens onderdeel van een interne Afghaanse machtsstrijd.

Troepen Terug uit Afghanistan wil dat Nederland zich terugtrekt. “Het comité vindt dat Nederland zich moet inspannen voor de Afghaanse bevolking, maar niet op deze manier.

Laat alle Afghanen beslissen over de toekomst van hún land. Voer geen oorlog tegen een deel van de bevolking. Bevorder een politieke overeenkomst van alle relevante Afghaanse organisaties, dus ook de Taliban. De missie is peperduur en de kosten zijn vooral militair. Geld zou juist moeten worden besteed aan ontwikkelingssamenwerking en niet aan oorlogvoering. Laat ontwikkelingswerkers hulp verlenen, niet militairen”, aldus SP-Kamerlid Harry van Bommel. ♦

Afghaanse vrouwenorganisatie

RAWA: ‘De criminelen van de Noordelijke Alliantie heersen nu over het land. Onder het toezend oog van de Amerikaanse troepen, zijn zij het die verkrachten en hun miljoenen verdienen in de heroïnehandel. Zij zijn de mensen achter de onveiligheid, de kidnappings, verduistering van miljarden dollars aan buitenlandse hulp, onrechtvaardigheden, geweld tegen vrouwen en het verdoezelen van moorden op klaarlichte dag.’

POLITIEKE SITUATIE IN AFGHANISTAN VERSLECHTERT

Het Afghaanse parlement heeft recent een amnestiewet aangenomen waardoor vele krijgsheren met bloed aan hun handen onbestraft blijven. Dat is een klap in het gezicht van hun slachtoffers en werpt een smet op de mensenrechten. De regering Karzai biedt geen ontwikkeling en geen gerechtigheid en wekt daarmee de woede van de bevolking.

Krijgsheren hebben vrij spel

De regering en het bestuur van president Karzai bestaan nu onder anderen uit gewelddadige krijgsheren. Onder hun regime zijn de armoede, chaos en corruptie in het land verergerd. Volgens Human Rights Watch noemt een meerderheid van de Afghanen deze krijgsheren als de grootste bron van onveiligheid. De Verenigde Naties en de VS zijn daar medeverantwoordelijk voor. Zij dicteerden Karzai bij zijn aantreden: eerst stabiliteit, dan pas rechtvaardigheid. Deze redenering is van meet af aan fel bestreden door de Afghanen zelf. Farah Karimi (oud-Kamerlid GroenLinks) adviseerde namens de Verenigde Naties het Afghaanse parlement. “Het parlement wordt gedomineerd door krijgsheren”, zegt zij. “De warlords misbruiken democratische instrumenten voor hun eigen belang. (...) De verhoudingen in Afghanistan worden schever en het buitenland ondersteunt dat.”

Geweld tegen vrouwen neemt toe

De ‘bevrijding’ van de Afghaanse vrouw is nog ver weg. Volgens organisatie Woman-

kind Worldwide is het geweld tegen vrouwen de afgelopen jaren toegenomen. Eerwraak, steniging en verkrachtingen zijn aan de orde van de dag. De vrouwelijke parlementariër Malalai Joya is door het parlement geschorst vanwege haar ongezouten kritiek op de corrupte krijgsheren. Deze voorvechtster van vrouwenrechten is een luis in de pels van de regering-Karzai. Joya wordt bedreigd en aangevallen vanwege haar proteststem: “Als ik spreek in het parlement bedreigen ze mij. Ze schreeuwden: ‘Neem haar mee en verkracht haar!’ Deze mannen die nu de macht uitmaken, hebben nooit hun excuses aangeboden voor de misdaden die zij begingen in de oorlogen. Nu – met steun van de VS – gaan ze op een andere manier door met hun misdaden. Daarom is er geen fundamentele verandering in de positie van vrouwen.”

Steun Afghaanse democratie

Nederland helpt mee om deze impopulaire regering in het zadel te houden. Maar de bevrijding van Afghanistan kan niet uit de loop van een Amerikaans of Nederlands geweer ge-

komen. Er is internationale solidariteit nodig met Afghaanse mensenrechtenorganisaties en democratische krachten en activisten als Malalai Joya. Daarmee kunnen we de strijd voor democratie en zelfbeschikking in Afghanistan wel effectief versterken. Het is aan de Afghanen om over hun eigen toekomst te beslissen.

Vernietiging papaverteelt treft armsten

Afghanistan is een van de armste landen ter wereld. De helft van de 31 miljoen Afghanen is volgens de Wereldbank arm of extreem arm. Tegelijkertijd is Afghanistan de grootste opiumproducent ter wereld. Toch worden de papavers vernietigd. Zo verliezen Afghaanse boeren hun enige bron van inkomsten. Daardoor is de steun voor de Taliban gegroeid, terwijl de drugshandel explosief is toegenomen.

Humanitair drama

Het Transnational Institute (TNI) in Amsterdam waarschuwt dat de situatie in Afghanistan dramatisch verslechtert door de vernietiging van de opiumvelden. Expert Martin

Jelsma stelt dat zich daardoor een humanitair drama afspeelt. Bovendien: ‘... er zijn meer mensen die in wanhoop in de armen gedreven worden van gewapende groepen die vechten tegen de Afghaanse regering en tegen de buitenlandse troepen (...) De Taliban bestrijden de uitroeiingsteams om de bevolking meer aan hun kant te krijgen.’

Drugscorruptie groeit

De harde aanpak van de papaverteelt werkt de wijdverspreide corruptie in de hand. Lokale commandanten bepalen wiens oogst wordt vernietigd. Bovendien zijn vele overheidsfunctionarissen zelf betrokken bij de opiumhandel, bijvoorbeeld de krijgsheren en minister voor drugsbestrijding Mohammed Daoud. Volgens Jelsma heeft de rol van leden van de regering-Karzai in de drugshandel veel kwaad bloed gezet bij de bevolking.

Nog geen alternatieven

Minister Koenders van Ontwikkelingssamenwerking pleit voor een ‘alternatieve economie’ op basis van amandelen, fruit en saffraan. Afghanen zelf verklaren echter dat die teelt geen perspectieven biedt om uit de diepe armoede te komen. Zulke beloften over ‘alternatieven’ zijn al vaker gedaan, maar men is nooit met hulp over de brug gekomen. Ondertussen gaat de papaververnietiging verder – onder druk van de VS, met bescherming van Nederlandse militairen. Het Franse Senliscouncil doet een beter voorstel: koop de papaverproductie voor de farmaceutische industrie. ♦

WEDEROPBOUW ZONDER WAPENS

Vechten of helpen? Die tegenstelling lijkt inmiddels te zijn opgelost in de bezweringsformule dat je eerst moet vechten voordat je kunt helpen. Veiligheid gaat aan de wederopbouw vooraf. Dat klinkt logisch, maar in de praktijk verpest het militaire geweld de wederopbouw.

Weinig geld voor ontwikkeling

De toenemende onveiligheid in Afghanistan heeft veel te maken met de achterblijvende ontwikkeling. Tijdens en direct na de invasie van 2001 kregen de Amerikaanse troepen nog het voordeel van de twijfel onder de Afghaanse bevolking. Men hoopte eindelijk een begin te kunnen maken met de opbouw van het land na bijna een kwarteeuw van allesverwoestende

burgeroorlogen. De teleurstelling was groot toen de Amerikanen daar geen enkele prioriteit aan gaven. De cijfers spreken voor zich. Er gaat tien keer zoveel geld naar Defensie als naar ontwikkeling. Afghanistan gleed nog verder af naar armoede en onderontwikkeling.

Hulpverleners uit kritiek

De Afghaanse bevolking en hulporganisaties

bekritisieren het optreden van de militairen. Hun hulp draagt niet of nauwelijks bij aan verbeterde leefomstandigheden, laat staan de veiligheid van gewone Afghaanse burgers, zo stelt het internationale Rode Kruis. "Het ging goed met ontwikkelingswerk, totdat de militairen kwamen", aldus Willem van der Put, directeur van hulporganisatie Healthnet TPO. Volgens hem stellen al die wederopbouwprojecten van het Nederlandse leger maar weinig voor. "Het weggeven van cadeautjes noem ik geen wederopbouw. Zulke projecten winnen niets aan veiligheid. Ik denk dat we in Uruzgan juist het kwaad installeren doordat we niet weten we er moeten doen. We zijn namelijk actief aan het vernietigen in plaats van op te bouwen."

Militairen geen ontwikkelingswerkers

"De gewone man (en vrouw) in de Afghaanse straat ziet iets wat Nederlandse politici is

ontgaan, namelijk dat militairen geen ontwikkelingswerkers zijn. Ze gedragen zich niet zo, ze praten niet zo, ze luisteren zeker niet zo, en ze zien er in hun militaire kleding en met hun zichtbare wapens ook niet zo uit", aldus Freek Prins van de vluchtelingenorganisatie ZOA. Er zijn tal van westerse hulp- en ontwikkelingsorganisaties actief in Afghanistan. De meeste moeten niets hebben van de militair afgedwongen veiligheid. Zij werken ook liever niet met de militaire eenheden samen. Zij creëren veiligheid door een vertrouwensband op te bouwen met de plaatselijke bevolking en machthebbers. Zo konden talrijke organisaties ook al tijdens de burgeroorlog hun werk doen.

De Nederlandse organisatie Healthnet TPO heeft de afgelopen decennia een netwerk van plaatselijke centra voor gezondheidszorg opgebouwd in nauwe samenwerking met de plaatselijke bestuurders. Via dit soort centra en bijbehorende voorlichtings- en onderwijsprogramma's kon Healthnet meer doen voor Afghaanse vrouwen en meisjes dan nu het geval is.

Werk met lokale partners

Westerse ontwikkelingsorganisaties werken bij voorkeur met lokale partners in Afghanistan. Het is voor westerse hulpverleners veel te gevaarlijk in het land nu ze met westerse militairen worden geïdentificeerd. Om die reden heeft Artsen zonder Grenzen het land enkele jaren geleden al verlaten. "Je wordt niet zomaar gezien als weldoener", aldus Freek Prins. In een vluchtelingenkamp was overal aangegeven dat wapens niet welkom waren binnen het kamp. Een patrouillerend westers konvooi dacht dat dit verbod niet voor hen bedoeld kon zijn en inspecteerde in volle wapenuitrusting het kamp. De vlam sloeg in de pan en kort na deze inspectie moest het vluchtelingenkamp worden gesloten.

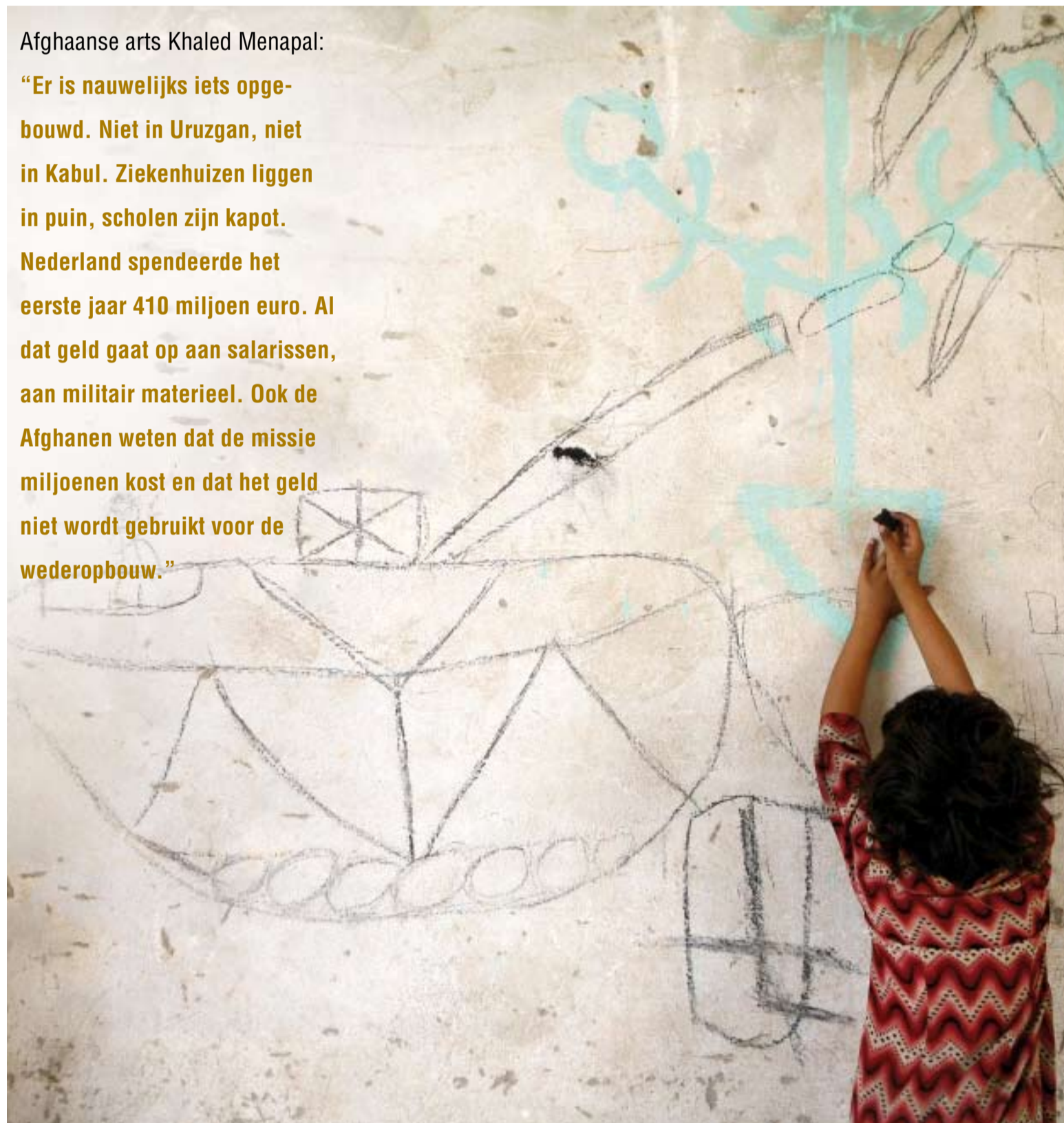
Doe echt wat voor de Afghanen

Als we de Afghanen echt willen helpen dan kan dat veel beter zonder wapens. Bijvoorbeeld de genoemde hulporganisaties kunnen veel doen, maar dat geldt ook voor particuliere initiatieven. Zo zorgde de Groningse vredesactiviste Jannie Beekman met haar stichting Nahid voor een vrouwenhuis in Kabul waar vrouwen worden opgevangen die niet langer bij hun familie kunnen wonen. Tamelijk progressief in het traditionele Afghanistan, maar de opvang werkt en biedt deze vrouwen veiligheid. Juist zonder militaire bescherming.

Het comité Troepen Terug wil de Afghanen daadwerkelijk kunnen helpen met de opbouw van hun land en het bestrijden van de armoede en onveiligheid. Daarom moeten de troepen juist worden teruggetrokken. De Afghaanse arts Khaled Menapal, onder andere actief voor Artsen zonder Grenzen, verwoordt het alternatief: "Stop met vechten, roep lokale bestuurders en bewoners bijeen en zeg: wij hebben 410 miljoen te besteden, waar hebben jullie behoefte aan? Water? Een ziekenhuis? Huizen? En laat ze maar komen met arbeiders voor de bouw. Als je echt wat voor de Afghanen doet, win je de *hearts and minds* van de bevolking." ♦

Afghaanse arts Khaled Menapal:

"Er is nauwelijks iets opgebouwd. Niet in Uruzgan, niet in Kabul. Ziekenhuizen liggen in puin, scholen zijn kapot. Nederland spendeerde het eerste jaar 410 miljoen euro. Al dat geld gaat op aan salarissen, aan militair materieel. Ook de Afghanen weten dat de missie miljoenen kost en dat het geld niet wordt gebruikt voor de wederopbouw."

STOP DEZE OORLOG ZONDER EINDE

De NAVO en de VS hebben in 2007 meer Afghaanse burgers gedood dan gewapende groepen zoals de Taliban, volgens een telling van Associated Press. Sommige bronnen spreken over ruim 600 burgerdoden – onder wie veel kinderen.

Ondanks de beloften over een vreedzame 'Dutch Approach' zijn ook Nederlandse militairen betrokken bij gewelddadig optreden tegen de bevolking. Tegelijkertijd groeit de vrees dat meer Nederlandse militairen zullen omkomen.

Geweld wekt woede Afghanen

In Chora vonden deze lente zware gevechten plaats tussen Nederlandse soldaten en de Taliban, met grootschalige luchtaanvallen. Hierbij vielen tientallen burgerdoden en gewonden. Dergelijk geweld versterkt de woede en het verzet onder de Afghanen. Dat geldt ook voor vergelijkbaar optreden door andere buitenlandse troepen. Kapitein

Leo Doherty – een Britse militair die vorig jaar uit protest opstapte – waarschuwt voor een gevaarlijke dynamiek: "We zeiden dat we ons anders zouden gedragen dan de Amerikanen die dorpen bombardeerden en beschoten vanuit de lucht. Vervolgens gedroegen we ons net zo."

Hulpverleners veroordelen geweld

Ook vanuit ontwikkelingsorganisaties groeit de kritiek. Hulpverlener Willem van de Put: "We denken dat de Nederlandse troepen zo correct en keurig bezig zijn, maar ze dragen juist actief bij aan de onveiligheid. De missie in Afghanistan is een verspilling van mensenlevens, materieel en geld." ♦

MILITAIREN ONDER DRUK

Het escalerende geweld in Uruzgan leidt tot een grotere inzet van Nederlandse manschappen dan aanvankelijk was beloofd. Militairen werken in lange en zware ploegendiensten. "We gaan kapot in dit tempo", aldus een wachtmeester.

De loyaliteit van de soldaten aan elkaar is bekend bij de regering. Moed en trouw zijn bekende militaire deugden. De militairen worden gepaaid om verder te gaan dan ze zelf verantwoord achten. Maar veel militairen twijfelen over de zin van deze missie. De vakbond voor militair personeel AFMP is tegen verlenging. Voorzitter Van den Burg

waarschuwde al eerder voor onderschatting van de oorlog: "Voor de missie heb ik gezegd dat het enige dat we zouden opbouwen een lijst van dode en gewonde Afghaanse burgers en Nederlandse militairen zou zijn." Ook Van den Burg concludeert: "Nederland moet zijn troepen terugtrekken. Andere NAVO-landen zijn aan de beurt."

Ook mensen aan het thuisfront vragen zich af of deze vechtmisde de Afghaanse bevolking helpt. Er is bezorgdheid over het lot van hun geliefden aan het front, en boosheid op de politici die deze missie hoe dan ook willen doordrijven. ♦

GEWELDDADIGE OPERATIE

De operatie in Uruzgan is erg gewelddadig. Hans van Baalen (VVD) benadrukte dat Nederland in Afghanistan is om te vechten: "Het is handig als we ook bruggen kunnen bouwen en wegen kunnen aanleggen, maar ik heb geen enkele fiducia in de Afghaanse democratie op korte termijn."

Afghanistan speelbal in geopolitiek spel

De Afghanen worden steeds kritischer over het gewelddadige optreden van buitenlandse militaire machten. Afghanistan heeft een lange geschiedenis van gewapende buitenlandse interventies en van Afghaanse partijen met steun uit het buitenland. Zo werd vóór de invasie in 2001 door de VS nog onderhandeld met de Taliban over de aanleg van een oliepijplijn. Die pijplijn moest Amerika toegang verschaffen tot de grote energievoorraden in Centraal-Azië. Afghanen zien de Nederlandse

bijdrage in Uruzgan als onderdeel van datzelfde geopolitieke spel.

Geweldsspiraal lost niks op

Bevelvoerders verklaren dat met de huidige 40 duizend NAVO-troepen de 'oorlog tegen terrorisme' niet gewonnen kan worden. Onder druk van de VS wordt NAVO-bondgenoten nu verzocht langer te blijven. Maar meer geweld lost niks op, zo leert de oorlog in Irak. Terwijl de crisis in Afghanistan groeit, lopen de Nederlandse kosten op tot ruim 800 duizend euro per dag. Toch lijkt de Nederlandse regering de missie te willen verlengen. Hoe langer militairen in Afghanistan blijven, hoe meer geweld er komt en hoe minder populair de missie wordt. Dus stop het geweld, start de opbouw in Afghanistan. Het wordt hoog tijd dat de internationale gemeenschap Afghanistan echt gaat helpen. ♦

HELP MEE MET DE CAMPAGNE

Een groot deel van de bevolking vindt deze operatie in Uruzgan een *Mission Impossible*. Toch stuurt de regering aan op verlenging. Om de druk op het kabinetsbesluit te vergroten, heeft comité Troepen Terug uit Afghanistan ieders steun hard nodig.

- Teken de oproep 'Geen verlenging Missie Uruzgan' op onze websites.
- Vraag organisaties waar je lid van bent zich aan te sluiten bij het comité.
- Help mee met de verspreiding van deze informatiekrant – in je buurt, op school, op je werk, in de kerk en de moskee.
- In het kader van deze campagne vinden diverse bijeenkomsten en activiteiten plaats. Ook zal tijdens het Tweede Kamerdebat over de missie worden geprotesteerd in Den Haag. Bezoek onze websites of bel ons voor meer informatie:

Coalitie Stop de Oorlog: www.stopoorlog.nl / 020 4634464 • GroenLinks: www.groenlinks.nl / 030 2399900 • Platform tegen de Nieuwe Oorlog: www.platformtegendenieuweoorlog.nl / 030 2714376 • Socialistische Partij: www.sp.nl / 010 2435555

Deze krant is gemaakt door Joop Blom, Olof van der Gaag, Bart Griffioen, Daniël de Jongh, Kees Kalkman, Guido van Leemput, Klaas Meijer, Jan Schaake, Ashraff Tashta, Bernadette Viererich en Egbert Wever